

Praha 6.9.2005

42

Činnost oboru alergologie v ČR v letech 2002 - 2004

Activity in allergology in the CR in the years 2002 - 2004

Souhrn

Tato Aktuální informace uvádí počet ordinací a jejich personální zabezpečení, dále počty ošetření a počty léčených pacientů. Počet léčených pacientů i ošetření stále vzrůstá. Nejvýraznější nárůst se projevil u diagnózy astma bronchiale, za období 2002 - 2004 činil 27 %.

Summary

This Topical information presents the numbers of consultation rooms, numbers of health personnel involved, numbers of examinations and numbers of treated patients. The number of treated patients and examinations steadily increases. The most rapid growth appeared in the diagnoses asthma bronchiale i.e. 27 % during the period 2002 - 2004.

Výchozím zdrojem dat pro tuto Aktuální informaci je Roční statistický výkaz o činnosti zdravotnických zařízení pro obor alergologie A (MZ) 1-01, který byl zahrnut do Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví. Výkaz vyplňuje samostatně každá ordinace alergologie a klinické imunologie, včetně ambulantních částí nemocnic, ve všech zdravotnických zařízeních bez ohledu na jejich zřizovatele.

Personální zabezpečení

Během posledních třech let počet samostatných alergologických pracovišť (včetně klinické imunologie) každoročně narůstal. S nárůstem počtu zpravodajských jednotek došlo také logicky úměrně ke zvýšení úvazků pracovníků, počtu ošetření a v přímé relaci s tím i pacientů.

Z hlediska počtu lékařských míst na jednu ordinaci nedošlo k větším změnám. Počet ZPBD vztažený na jedno lékařské místo se během posledních třech let výrazněji nezměnil. Od roku 2002 do roku 2004 se počet léčených pacientů na jeden úvazek lékaře snížil o 370 osob (- 4 %).

Pracovníci a počty pracovišť		2002	2003	2004
Počet samostatných pracovišť		331	347	364
Lékaři	fyzické osoby	482	493	533
	úvazek + smluvní pracovníci	353,11	357,68	381,34
SZP, ZPBD	fyzické osoby	544	558	572
	úvazek + smluvní pracovníci	450,75	469,12	477,75

Poznámka: SZP do roku 2003, od r. 2004 zdravotničtí pracovníci bez odborného dohledu - ZPBD

Ošetření - vyšetření

Jak ukazuje níže uvedená tabulka, během třech let se zvýšily počty ošetření - vyšetření (dále jen ošetření) v oboru alergologie o 40 984 (2 %).

Podobně to bylo u léčených pacientů, kde registrujeme nárůst o 38 068 osob (5 %). Počet ošetření na 1 léčeného pacienta zůstává v posledních letech na stabilní úrovni. Každý léčený pacient v průměru dvakrát až třikrát ročně navštívil alergologa.

Při celkovém počtu 6 077 ošetření na 1 lékaře za rok (2004), vychází průměrná doba jednoho ošetření na 17 minut (při 220 pracovních dnech ročně a 8 hodinách denně). S klesajícím počtem ošetření na jednoho lékaře se tato doba výrazněji nemění.

Počty ošetření - vyšetření a počty léčených pacientů		2002	2003	2004
Počet ošetření	celkem	2 276 364	2 296 558	2 317 348
	na 10 000 obyvatel	2 231	2 251	2 270
	na 1 úvazek lékaře	6 447	6 421	6 077
	na 1 léčeného pacienta	2,7	2,6	2,6
Počet léčených pacientů	celkem	838 968	879 153	877 036
	na 10 000 obyvatel	822	862	859
	na 1 úvazek lékaře	2 376	2 458	2 300
	specifickou hyposenzibilizací	164 016	159 020	144 817
Počet kožních testů		2 172 644	2 230 438	2 419 051

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu

Jde o pacienty trpící určitou chorobou, kteří jsou pod stálým lékařským dohledem. Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz. Je však nutné poznamenat, že se nejedná o úplný výčet pacientů s těmito diagnózami, neboť zde nejsou zahrnuti pacienti léčící se v nemocnicích. Na výkazu alergologie a klinické imunologie bylo do roku 2004 sledováno 5 nemocí: atopická dermatitis, pollinosa, stálá alergická rýma, astma bronchiale a astma alergické. Od roku 2004 se sledují další diagnózy: imunodeficience s převahou poruch protilátek, běžná variabilní imunodeficience,

Wegenerova granulomatóza a jiné nekrotizující vaskulopatie, systémový lupus erythematosus, dermatomyositis, Sjögrenův syndrom a jiné systémové postižení pojivové tkáně. Jak vyplývá ze statistických dat, nemocnost obyvatelstva ve vztahu k alergologickým onemocněním se při porovnání s předchozími roky u všech sledovaných diagnóz a věkových skupin zvýšila. U astma bronchiale byl nárůst výraznější - kolem 27 % od roku 2002. Narůstající počty pacientů trpících těmito chorobami nemusí být pouze důsledkem zvýšení nemocnosti osob, ale mohou také souviset se zlepšením péče, lepší diagnostikou nemoci.

Nejčastějším důvodem dispenzarizace byla v celorepublikovém měřítku pollinosa (onemocnění s přecitlivělostí na pyl, prach apod.), u které byl zjištěn nárůst (o 9 % od roku 2002) dispenzarizovaných pacientů na 10 000 obyvatel. Druhou nejčastější diagnózou bylo astma alergické, což byla diagnóza, u které byl zjištěn druhý nejvyšší nárůst (18 % během třech let). Stejně závažný nárůst počtu dispenzarizovaných pacientů na 10 000 obyvatel zaznamenáváme u diagnózy atopická dermatitis (16 %).

Rok	Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu v ČR na 10 000 obyvatel				
	atopická dermatitis	pollinosa	stálá alergická rýma	astma bronchiale	astma alergické
2002	61,9	282,2	131,4	93,2	124,1
2003	67,3	296,8	140,5	104,6	137,9
2004	72,0	307,1	140,0	118,1	146,8

Vypracovala: Barbara Dadiková